

▲ Restanten van een muur van het Broerenklooster gezien vanaf de Broerenstraat in 1953, verwijderd voor flatbouw. Rechts een deel van het Kadaster aan de Nieuwstraat. FOTO GELDERS ARCHIEF NR. 1523 - 258-0028

Arnhemse kloosters

In de rubriek 'Arnhem voor eeuwig' beschrijft Peter Bloemendaal, oud-journalist van *de Arnhemsche Courant*, aan de hand van een oude foto het leven in Arnhem in vroeger dagen.

Arnhem heeft in de loop der eeuwen aardig wat kloosters binnen en buiten de gemeentegrenzen gehad. In 1342 stichtten de monniken van de Karthuizerorde het eerste: klooster Monnikenhuizen (waar later de Arnhemse Buitenschool aan de Bosweg zou verrijzen).

Op het landgoed Mariëndaal werd een Augustijnenklooster opgericht. Naast de beek (nu de Beekstraat) werd in 1404 het Agnietenklooster gesticht, als eerste binnen de stadsmuren. Van dat klooster resteert alleen nog de kapel, die sinds 1751 in gebruik is als de Waalse Kerk. Een ander klooster uit die tijd was het Bethaniëklooster, ingewijd in 1426.

Rond 1580 ging katholiek Arnhem over op het protestantse geloof en werden de kloostergebouwen Monnikenhuizen, Mariëndaal en Bethanië gesloopt. Van het klooster Monnikenhuizen bleven alleen wat grafstenen gespaard, die later bekend werden als De Steenen Tafel. Het Agnietenklooster bleef gespaard voor de slopershamers en bood vanaf 1636 onderdak aan het St. Catharina Gasthuis, dat in 1246 was gesticht aan de Bakkerstraat.

Een minder bekend klooster is dat van de Minnebroeders: het Broerenklooster met de Broerenkerk. Dat klooster stond ruwweg tussen de huidige Broerenstraat, Nieuwstraat en de Trans. Het werd in 1488 gesticht. In 1578 gaf Graaf Jan van Nassau, broer van Willem van Oranje, opdracht tot een bezetting van de Broerenkerk. Van Nassau was protestants en fel gekant tegen de katholieken.

Op 7 september 1578 stuurde Van Nassau soldaten de Broerenkerk in en alle beelden werden vernield. Die actie zou de geschiedenis ingaan als het begin van de Arnhemse beeldenstorm. In 1579 volgde de protestantse 'inname' van de katholieke Eusebiuskerk: de Broerenkerk bleek te klein voor de grote toeloop van protestanten.

In 1806 werd de Broerenkerk gesloopt. De kerk was al sinds 1783 niet meer in gebruik. Er kwamen woningen en winkels in het voormalige kloostergebied die tijdens de Slag om Arnhem werden vernietigd. Begin jaren 50 kwamen daar flatwoningen en onderliggende winkels. Tijdens recente sloopwerkzaamheden haalden archeologen fundamenten van de Broerenkerk tevoorschijn.